UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F. co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]: tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi. omnibusq[ue] euangelica documenta ...

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De s[an]cto Laure[n]tio martyre. [sermo]. lxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70359

Visual Library

ſis qui reſurgēt nigri:obſcuri:⁊ fetidi. De quibꝫ Dauid. Corrupti ſunt ⁊ abominabiles facti ſunt ⁊c̄.pſ̄.xiij. Et Joel.j. Cōputruerūt iumenta in ſtercore ſuo ⁊c̄.

¶ In feſto ſancti Laurentij martyris. Sermo.LXII.

Habetis fructum veſtrū in ſanctificatiōe⁊. Ro.vj. Pro declaratiōe ⁊ itroductiōe ſciendū:ꝙ in ſacra ſcriptura bona opa virtuoſa ⁊ meritoria q̄ hō facit dicunt fructus vite humane. Hoc patꝫ rōne ⁊ auctoritate. Rō eſt ꝑ ſilitudinem. Si vnus haberet arborē in horto ſuo nō ↄtentaret de magnis radicibꝫ arboris:nec de groſſo trunco:nec de ramis:nec de floribꝫ:nec de folijs:nec de vmbra arboris:ſed vult fructus. Sic chriſtꝰ habet hortuꝫ.i.eccliaꝫ in qua q̄libet hō eſt arbor. Mar.vij. Video hoies velut arbores ambulātes.ſcꝫ de virtute in virtutē. Non ḡ ↄtentat chriſtus ꝙ habeamꝰ radices magnas in terra.ſ.parētes/amicos ⁊c̄. Nec cōtentat de trunco.i. de pulchritudine ⁊ fortitudine corpoꝛ.pſ̄. Nō in fortitudine equi voluntatē ha.necꝫ in tibijs viri bn̄placitū erit ei. Nec de ramis.ſ.poſſeſſiōes redditūū ⁊ diuitiarum. Nec de floribꝫ.ſ.de honoribus ⁊ fama ⁊c̄. Nec de folijs.ſ. rhetorica ⁊ eloquētia ratio:inantiū/aduocatorū ⁊ p̄dicatoꝝ. Nec de vmbra p̄lationū ⁊ dignitatū:dn̄orū ⁊ officioꝝ/ſub quoꝝ vmbra multi ſe ponūt. De iſtis oibꝫ non placet ſibi chriſtus. Auctoritas de illa ficu habente folia dixit paterfami.colono. Succide illā:vt q̄d etiam terrā occupat. Lu.xiij. Talis ḡ arbor excidit ⁊ mittit ad ignē ad cōburendū. Ois arbor q̄ nō facit fructuꝫ bonū excidet et in ignē mittet ⁊ ardet Mat.iij. Vult ḡ fructus bonoꝝ opeꝝ. Auctoritas. Ego elegi vos ⁊ poſui vos vt eatis ⁊ fructū afferatꝫ ⁊ fructus vr̄ maneat. Joā.xv. Nota elegi vos.ſ.de nemore ifidelitatꝫ. Et poſui vos ſcꝫ i horto meo eccl'ie. Eatis de v̄tute i virtutē ꝑficiēdo. Jō d̄r ꝑſona deuota q̄ facit iſtos fructꝰ. Veniat dilectꝰ meꝰ.i. chr̄us i hortū ſuū:vt comedat fructū pomoꝝ ſuorū. Cañ.v. Cū ḡ btūs Lauren.abūdauerit in fructibꝫ bonoꝝ opeꝝ:ideo cōgrue d̄r ſibi thema. Btē Laurenti habetis fructū veſtrū ⁊c̄. Pro ſmonis fundamēto i quo dicit ꝙ fructꝰ vite humane ſūt bona opera que ſanctꝰ Laurētiꝰ ſua in vita opatus ē. De ipſis operibꝫ orit theologicalis q̄ſtiō.

¶ Querit. Vtrū exiſtens in pctō mortali:vel faciēs aliq̄d opus de genere boni ſiniſtra intentiōe:fruſtret omni p̄mio ⁊ nihil mereat opatione ſua: Arguit ꝙ nihil. xiiij.q.v.ſcriptū eſt:vbi habet:ꝙ dona iniquoꝝ nō probat altiſſimꝰ/nec reſpicit i oblationibꝫ eoꝝ/nec in mltitudine ſacrificiorū ꝓpiciabit pctis eoꝝ. Jgit. Jn oppoſituꝫ ait Boetiꝰ.iiij.de ↄſola. Nullū bonum irremuneratū.ergo exiſtens in pctō mortali vel faciens aliq̄d opus de genere boni ſiniſtra intentiōe:nō fruſtrat om̄i premio ⁊ aliquid meret ſua opatione,⁊ ſic queſtio manet ꝑ vtraq; parte dubia. Ad q̄ſtioneꝫ reſpondendū eſt ſm Bona.in.iiij.ſup ſen.diſt.xv.ar.j.q.v.ꝙ homo quātūcūq; fuerit peccator nō debet deſiſnere faciendo bona vt orare:⁊ ſic de alijs.quia cuꝫ aliq̄d facit boni/nō poteſt eſſe ſine aliq̄ gratia gratis data/q̄ diſponit de ↄgruo ad gratiā gratū facientē:quā deus aliquo mō acceptat qd̄ bonū prodeſt ad aliqua bona huiꝰ vite:ſꝫ nō ad meritū vite etne:qd̄ ꝓbat q̄druplr.

Primo auctoritate
Scd̄o ratione.
Tertio figura
Quarto ſilitudine.

¶ Prio ꝓbatur auctoritate: habet Prouer.xv. Victime impioruꝫ abominabiles dn̄o:vota iuſtoꝝ placabilia.igit. ¶ Scd̄o ꝓbatur rōne:nullū opus mortuū ad ſalutem eſt meritoriū:ſed opa in pctō mortali facta ſiue ſiniſtra intentione ſunt mortua: quia vt ait Mgr ſenten.iiij.diſti.xiiij.c.ij. Jlla opera viua ſunt que in charitate fiūt ſed opera facta in peccato mortali nō fiūt in charitate.igit. ¶ Tertio ꝓbatur figura habet Geñ.iiij. Reſpexit deus ad Abel ⁊ ad munera eiꝰ:ad Cain v̄o et ad munera eius non reſpexit.igit ¶ Quarto ꝓbatur ſilitudine. Nam ſm naturales aurum naturale differt ab artificiali in hoc ꝙ naturale ſꝫ Platearīū magnas habet virtutes quas artificiale nō habet. Nam ſi limatura auri naturalis in cibo vl' potu ſumatur

confortat hoīs vires naturales: ꝛ ꝯſumit
malos corpis humores. Et ſm Auicē. pre
ſeruat: occultat ꝛ retardat lepram. Auruz
vero artificiale q̄d alchimiſte operantur:
licet auro naturali aſſimilet in colore ꝛ ex
teriori apparentia: nullꝰ tn̄ virtutis ē/ nec
nobilitatis: ſed ꝯſumptiuū eſt: expenſarū
ꝛ ꝑditiuū laboris ꝛ tempoꝝ. Sic virtutes
ꝛ bona opera recta intentiōe oꝑata. vtpo/
te ad laudem dei ꝛ ſalutē anime ſunt ma/
gne virtutis ꝛ nobilitatis. Nā bona ope/
ra ad gratiam diſponūt: in bono hominē
ꝯfortant: retardant lepram pcti ꝛ gloriaz
ꝓcurant eternā. Ipſa vero bona opera ſini
ſtra intentiōe facta ꝓprie laudis vel hono/
ris: ꝛ ſi exteriori apparentia appareāt me/
ritoria: tn̄ nihil merēt beatitudīs: nec deo
ſunt accepta. Debemꝰ ergo nos diſpone/
re vt ſimus in ſtatu gratie: vt fructum de
opibus habeamus: iuxta ꝟba pāſſumpta.
Habetis fructū veſtrū in ſanctificatōem
ꝛ ſic de alijs. Inuenio in eo tres fructus
ſanctificatiōis bonoꝝ opeꝝ ꝛc̄:

Primꝰ fructꝰ eſt de abſtinētia ꝑſonali.
Scōs eſt de miſcōia ꝓximiali.
Tertiꝰ eſt de patiētia martyriali

¶ Dico primo ꝛc̄. Beatꝰ em̄ Laurētius
tāq̄ꝫ arbor plantata in horto ecclie fec̄ fru
ctum de abſtinentia ꝑſonali a pctis et va/
nitatibus huius mūdi in tribꝰ locis. Pri/
mo in Hoſtia. Secūdo i Ceſarauguſta.
Tertio in Roma. Primo abſtinuit in ho
ſtia vnde oriundus fuit de magno genere
natus. Hic quō ieiunabat/ cauebat a men
dacijs ꝛ ſocietatibꝰ ꝛc̄. Ideo poterat dice
re illud Sap. viij. Puer eram ingenioſus
ꝛ ſortitus fui aīam bonā. Sic debetꝭ vos
inſtruere filios veſtros a pueritia: al's nō
poſſunt poſtea abſtinere a pctis ꝛc̄. Exē/
plum de Alexandro magno: q̄ in pueritia
didicerat aliq̄ vitia a Leonide magiſtro
ſuo. ꝛ poſtmodū nō poterat ab illis abſti/
nere: cū tn̄ diſpliceret ſibi: ꝓpter quod fec̄
illum magiſtrū occidi: ꝛ iuxta morē ſuum
tradidit illum viuū leoni ꝛc̄. Ideo a pue/
ritia diſcāt virtutes ꝛc. ſic fecit btūs Lau/
rentius. Et fuit cōpletum illud verbum.
Bonum eſt viro qui portauit iugum dn̄i
ab adoleſcentia ſua Treñ. iij. Secūdo ab/
ſtinuit i Ceſarauguſta quo iuit cauſa ſtu/
dij ꝛc. Iam ſcitis quomō ſcholares cōiter
plus ſtudent in vitijs q̄ꝫ in ſcientia. Sed
beatus Laurē. contra ꝯfitebat/ ſepe cōica
bat ꝛc. ꝛ plus addiſcebat i vno die q̄ꝫ alij
in. x. ꝛ creuit fama ſua vſq̄ꝫ romam. Et fu
it completū in eo illud Eccl. xij. Memē/
to creatoris tui in diebꝰ iuuentutis tue ꝛc
Tertio abſtinuit rome: quia ſctūs Sixtꝰ
papa vadens ad celebrandū ꝯcilium tole/
tanum tranſiuit ꝑ Ceſarauguſtā: ꝛ audi/
ta fama Laurentij duxit eum ſecum. Et
intantum eum dilexit q̄ nolebat celebrare
miſſam ſine eo. Item cōmiſit ſibi domi/
nici ſanguinis diſpenſationē. Item fec̄ eū
dyaconem: cardinalē licet renitentem: ſed
tamē nō mutauit abſtinentiā in cibo ꝛ ve
ſtitu. ꝛc. Ecce primus fructus. Et cōcor.
auctoritas Pauli di. Hec eſt voluntas di
ſanctificatio veſtra: vt abſtin. a fornicatōe
vt ſciat vnuſquiſq̄ꝫ veſtrum vas ſuū poſſi/
dere in ſanctificatiōe ꝛ honore. nō in paſſi
one deſiderij: ſicut ꝛ gentes que ignorant
deum. j. Teſſ. iiij. ꝛc. ¶ Dico ſcdo ꝛc. de
miſcōia ꝓximali faciendo elemoſynas ni/
hil ſibi retinendo. Hic hiſtoriā quomodo
mortuo Philippo impatore chriſtiano: ſuc
ceſſit Decius q̄ expectabat theſauros ꝛc.
Hic hiſtoriā. Beatus ergo Laurentiꝰ fe/
cit duplicem miſericordiā ſeu elemoſynaz:
ſcꝫ corporalē dando paupibꝰ illos theſau/
ros: ꝛ illuminando cecos. Et ſpiritualem
quia inſtruebat eos: et ꝯuertebat ad fidē.
Ideo cantat. Laurentiꝰ bonū opus ope/
ratus eſt: qui ꝑ ſignum crucis cecos illūi/
na. et theſauros eccleſie dedit pauperibꝰ.
Moraliter dixit Laurētiꝰ Decio: Facul
tates eccleſie quas reqris manus paupeꝝ
in celum deportauerūt. Videtur ergo q̄
manus pauperum ſint littere de cambio
per chriſtum aſſecurate. Ecce inſtrumen/
tum ſecuritatis. Da pauperibꝰ et habebis
theſaurum in celo Matth. xix. Or/modo
nota ſimilitudinem de duobus itineran/
tibus qui haberēt tranſire paſſum pericu/
loſum: et vnus portat pecuniam ſecum. al
ter vero dat in menſa cambij: ſtultus eſt
primus: ſed ſcōs ſapiens. Sic in ꝓpoſito:
omnes tranſire debemus paſſum mortis
vbi homo derobatur. Experientia docet:
quia vxor ex vna parte capit gemmas ꝛ io
calia: conſanguinei ex alia: famuli ex alia/
ꝛc. Ideo ponatis pecuniā in mēſa cambij

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

id eſt in manibus pauperum vt inueniat; in alio mundo. alias quando anima pſentatur chriſto vadit nuda. Et chriſt⁹ dicit. Unde venis ita nuda? ꝛc. Rñdit. quia fuit derobata. Et chriſtus. Et quare nō poſuiſti pecuniam ad menſam: vt et ego veniens cum vſuris: id eſt excreſcentijs exegiſſem illam. Lu. xix. Quid dicet miſera anima? Nihil dñe: qꝛ fuit ſtulta. Et chriſtus. Ideo vadas ad hoſpitale miſerorū: et ſtultorū et mittit eam ad ifernum: ſed alteri dabit gloriā. Auctoritas. Thob. iiij vide infra ſermo. proximo in fine: hui⁹ faciei. Que deſurſuz eſt ſapientia: eſt bonis cōſentiens plena miſericordia et fructib⁹ bonis. Iac. iij. Ideo dñs Mat. vj. Nolite theſaurizare vob theſauros in terra: vbi erugo ꝛ tinea demo. Uel theſau. vobis theſauꝝ in celo vbi neqꝫ erugo/neqꝫ tinea demo. et vbi fures non effo. nec fu. ꝛc.

¶ Dico tertio ꝛc. de patientia martyriali ꝛc. Nota. x. tormēta que ſuſtinuit. Primo: quia fuit poſitus in carcere: ſed aima diſcurrebat per plateas paradiſi: ꝛ poteſt dici de eo. Quoniā in hac pereg. ſolo cor. ꝯſtitutus ꝛc. Secundū tormentuz: quia fuit fuſtigat⁹ ꝛc. Tertiuz: quia poſitus in eculeo fuit ſcorpionib⁹ ceſus. Quartuz: qꝛ fuerūt lamine ferree ignite lateribus ei⁹ appoſite: et dicebat. Igne me examinaſti: et nō eſt inuenta ꝛc. Quintum: quia fuit plūbatis ceſus. Miraculū erat ꝙ tantuz viuebat et cū clamaret di. Dñe accipe ſpiritum meum: audiuit vocē. Adhuc multa tormenta tibi debentur. Sextum: quia cum pectinibus de ferro ꝛc. Tūc venit angelus cum linteo tergens eius vulnera: tunc conuerſus fuit Romanus et baptizatus. Dic hiſtoriam. Septimuz: quia fuit in alio carcere ſine cibo et potu. Octauum: quia fuit poſitus ſuper craticulam ꝛc. Nonum: quia cum furcis ferreis comprimebatꝛ ſuꝑ cratem ferream. Decimuz: de ſale in igne poſito: tūc orans expirauit ꝛc. Ecce tertius fructus. ꝛ poteſt de eo verificari ꝓpheta Dauid. Inimicos eius ſcꝫ deum et miniſtros eius induam cōfuſiōe ſuper ipſum autē efflorebit ſanctificatio mea propter fructum patientie martyrialis. Deo gratias. Amen.

¶ Item de eodem btō Laurentio. Sermo Lxiii

Qui odit animam ſuam in hoc mundo i vitam eternā cuſtodit eam. Ioā. xij. et in euangelio hodierno. Pro ꝑmonis fundamento: oritur theologicalis queſtio. ¶ Queritur. Utrum teneamur diligere animas noſtras vel odire. Arguitꝛ ꝙ nō tenemur odire: pluribꝰ medijs. Primo quidem: quia videtꝛ contra preceptū charitatis quo precipit deus cuilibet nr̄m diliges ꝓximum tuū ſicut teipſum Mat. xx. Ex quo clare habetur ꝙ charitatis ordo quā ꝓximis exhibere tenemur. Prio incipit a nobis et inde deriuatur ad ꝓximos: quia ordinata charitas incipit a ſeipſo. i. ꝑſes. E. de ſeruitute. Cañ. ij. Ordinauit in me charitatē. Si em̄ tenemur diligere ꝓximū ſicut et nos: ꝗ primo nos debem⁹ diligere ꝛ nō odio hr̄e: ꝙ videtꝛ ꝯ dictū dñi. Scdo ad idē videtur ei ꝯdicere qđ apłus dicit. Ephe. v. Nemo vnqꝫ carnē ſuā odio habuit: ſed nutrit et fouet eā ſicut chr̄s eccleſiā. Si ergo carnē nr̄am debemus diligere: multo magis ergo aiam. et ſic idem qđ prius. Tertio facit cōtra qđ dicit. pſ. Qui diligit iniquitatē odit aiam ſuā. Sꝫ diligere iniqtatē eſt malū. ergo malum eſt odire aiam ſuā. idē patet econtrario: Qui em̄ econtrario diligit bonitatē amat aiaꝫ ſuā. Sed diligere bonitatē eſt virtuoſum ergo et diligere aiam. Quarto Deut. iiij. Cuſtodite ſolicite anias vr̄as ꝛc. Ergo debemus diligere aias nr̄as cum teneamur eas cuſtodire. Pro hui⁹ ergo dubij declaratiōe eſt ꝑmittēda duplex diſtinctio. vna odij et altera aie. Pro prima notanduz: ꝙ odiū dupliciter ſumitꝛ. ſ. affectus ꝛ effect⁹. Odiū affectus eſt qn̄ eſt in corde. i. in iraſcibili hois: et hoc mō non dꝫ haberi odio aima nec aliqua creatura: quinimo debemus oēm creaturam diligere amore eius qui creauit oia qui etiā oēs creaturas diligit inquantū creature ſue ſunt. Sap. xj. Diligis oia que ſunt: et nihil odiſti eoruꝫ que feciſti: ꝗuis culpā odio habeat deus: